

หลักสูตรอบรม

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้

แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์

หลักสูตรที่ 1 (รุ่น 1/37)

วันที่ 6 - 7 มีนาคม 2562

ผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 60 คน

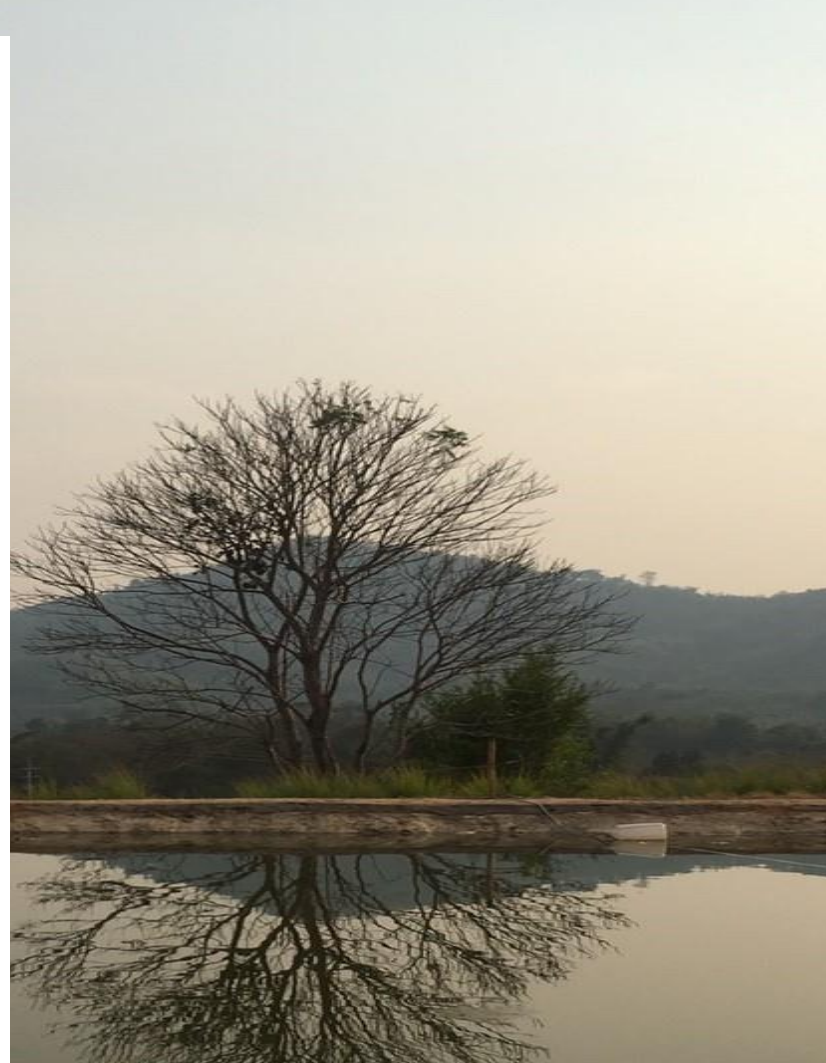
จาก อบต.ตำบลเตา อ.เทิง จ.เชียงราย

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและ
พัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของ
โครงการร้อยใจรักษ์ ซึ่งมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ เข้า
มาดำเนินการ ในหมู่บ้านห้วยล้านและหมู่บ้านช้างเคียงที่มีปัญหา
เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้แนวทางการพัฒนาทางเลือก เพื่อสร้าง
โอกาสในการปรับเปลี่ยนชีวิตจากการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มาเป็น
อาชีพที่สุจริต

สำหรับหลักสูตรการอบรมนี้รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการ
อำนวยการโครงการร้อยใจรักษ์ มีนโยบายให้ขยายผลโครงการฯ ไปสู่
พื้นที่อำเภอชายแดนใน 4 จังหวัด คือเชียงใหม่ เชียงราย
แม่ฮ่องสอนและพะเยา จำนวน 19 อำเภอ โดยมูลนิธิปิดทองหลัง
พระฯ มาจัดการอบรมให้

สิ่งที่คาดหวังในการอบรมคือ คือ การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยน
จากทุกคน และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสม
กับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ปัญหาของชุมชน โดย
ชุมชนเป็นแกนหลักในการดำเนินงาน และท้องถิ่นสนับสนุน
งบประมาณ

หลักการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง
ในพระบรมราชูปถัมภ์บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้งในเรื่อง
เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและทางเลือกที่ดี ให้
ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับชุมชนได้

2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้นอยู่รอด
ดูจากการมีข้าวกินตลอดปี สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและ
ไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคงสามารถเพิ่ม
ผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงินออม มีการรวมกลุ่มและ
พึ่งพาตนเองได้

3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ
ตลอดทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โครงการร้อยใจ
รักษ์มีการสำรวจข้อมูลจริงร่วมกับหน่วยงานต่างๆ การคืนข้อมูล
เพื่อให้ชาวบ้านรู้สาเหตุของปัญหาของตนเอง และประเมินความ
พร้อมของชาวบ้านในการสละแรงงาน

4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดูจากผล
การพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของชาวบ้าน
เพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานที่ 1 การพัฒนาระบบน้ำ

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวงซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วยระบบกักน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องสละแรงงานการทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่โครงการฯ ออกคำวัสดุอุปกรณ์ให้

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ขนาดของบ่อพวงมีขนาดเท่าไรครับ

ตอบ : กว้าง 13 เมตร ยาว 28 เมตร ลึก 2.5 เมตร ขนาดของขอบบ่อ 7-10 ซม.

ถาม : ท่อน้ำมีขนาดใหญ่หรือไม่

ตอบ : ใช้ท่อน้ำกว้างขนาด 5 นิ้ว

ถาม : ค่าติดตั้งชาวบ้านหรือโครงการฯ เป็นผู้เก็บค่าบริการ

ตอบ : ชาวบ้าน โดยมีคณะกรรมการน้ำบริหารจัดการเป็นหลัก เนื่องจากว่า เมื่อเสร็จกระบวนการพัฒนาระบบน้ำแล้ว โครงการฯ จะชี้ให้ชาวบ้านดูแลกันเอง เพื่อเป็นกองทุนบำรุงรักษา และชุมชนเห็นคุณค่าของน้ำมากขึ้น

ถาม : พื้นที่โครงการฯ เป็นพื้นที่ส่วนรวมใช้หรือไม่

ตอบ : เป็นที่ส่วนบุคคล แต่ แปลง 75 ไร่ นั้น โครงการฯ ขอเช่าเพื่อทำเป็นแปลงสาธิตให้บุคคลทั่วไปได้เข้ามาเรียนรู้แต่ในส่วน

(ต่อ) นอกเหนือจาก 75 ไร่ ชาวบ้านทำการเกษตรเอง แต่ทางโครงการฯ จะส่งเสริมเรื่องการปลูกพืชต่างๆ เช่น การปลูกกาแฟโรบัสต้า

ถาม : ผลผลิตในแปลงสาธิต 75 ไร่เป็นของใคร

ตอบ : ของโครงการฯ เพราะเช่าพื้นที่อยู่ เมื่อโครงการฯ ออกจากพื้นที่ ผลผลิตจะเป็นของเจ้าของที่โดยปริยาย

ถาม : ผลผลิตของชาวบ้านโครงการฯ รับซื้อใช้หรือไม่

ตอบ : ตัวไหนที่ส่งเสริม โครงการฯ รับซื้อคืน ส่วนไม่ผลจะมีบริษัทมารับซื้อ แต่ว่าต้องผ่านมาตรฐาน GIP

ประเด็นแลกเปลี่ยน : ทำแนวกำแพงปลา โดยวางท่อประปาติดสปริงเกอร์ ตามแนวเขตเพื่อป้องกันไฟฟ้า

ฐานที่ 2 เกษตรพอเพียง พืชระยะยาวไม่ผล

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้าย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านและสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา นอกจากนี้ พัฒนาต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิตและการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : พื้นที่ตรงนี้เป็นของโครงการหรือของชาวบ้าน

ตอบ : เป็นที่ของชาวบ้าน ทางโครงการได้มาเช่าแล้วจ้างให้เจ้าของที่ทำเองวันละ 300 บาท โดยทางโครงการจะส่งเสริมให้ชาวบ้านทำเองแล้วอยู่ได้ในระยะยาว

ประเด็นแลกเปลี่ยน : พื้นที่ของ อบต.ตำบลเตา สภาพพื้นที่เป็นภูเขามากกว่าที่ราบจึงปลูกไม้ผล เช่น ส้ม ลำไย ฯลฯ ในส่วนที่นา มีน้อยจะปลูกข้าว และพืชหลังนาหมุนเวียนเสมอ

ฐานที่ 3 ความมั่นคงทางอาหาร (1 ไร่ 1 แสน)

การเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวพันธุ์อูโตเป็นพันธุ์ท้องถิ่น โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ซึ่งจากเดิมได้ 600 กิโลกรัม/ไร่ เปลี่ยนมาเป็น 800 -1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีการทำการเกษตรผสมผสานแบบครบวงจร (1 ไร่ 1 แสน) เป้าหมาย คือ อยากให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน มาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสานในพื้นที่ 1 ไร่ มีการปรับปรุงดินด้วยการห่มดินและปลูกพืชสลับหมุนเวียนกัน ทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว และการทำปศุสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : มีการใช้สารเคมีในเรื่องของการทำเกษตรไหม และกรณีที่ใช้มีการจัดการอย่างไร เพราะเราต้องส่งให้ CP

ตอบ : มีการใช้สารเคมี แต่มีการควบคุมการใช้สารเคมีตามที่ CP กำหนด เพราะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐาน GAP

ถาม : กลุ่มของวิสาหกิจชุมชนมีการระดมทุนไหม

ตอบ : มีการถือหุ้น หุ้นละ 50 บาท มีมากถือมาก มีน้อยถือน้อย และสามารถให้คนที่มีความรู้กับกลุ่มวิสาหกิจได้

ถาม : มีการปันผลกำไรกับการถือหุ้นไหม

ตอบ : มีครับ แต่ยังไม่มีการคุยเรื่องตัวเลข จะประชุมคุยกันอีกที อีกทั้งกลุ่มอยากให้ทางโครงการช่วยเรื่องถุงห่อมะม่วง หาบริษัทที่ถูกต้องการลดต้นทุนการผลิตกับทางกลุ่มด้วย

ถาม : สารชีวภัณฑ์อะไรที่ช่วยในการป้องกัน หรือกำจัดโรคระบาดในพืช และมีวิธีการใช้อย่างไร?

ตอบ : ไตรโคเดมา วิธีใช้คือ หลังการการเพาะเชื้อมันเป็นสีเขียวสามารถเอามาละลายน้ำก่อนใช้ ใช้ น้ำ 200 ลิตร จากนั้นเอามาพ่นบริเวณดินในช่วงเวลาเย็น

ฐานที่ 4 การทำปศุสัตว์

การส่งเสริมปศุสัตว์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด การส่งเสริมประกอบด้วย สนับสนุนพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ ส่งเสริมกองทุนอาหารสัตว์ โดยถ่ายทอดความรู้การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร กองทุนวัคซีนให้ชาวบ้านทำวัคซีนเอง เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : หมูที่ส่งเสริมเป็นหมูสายพันธุ์อะไร

ตอบ : สายพันธุ์หมูป่าดอยตุง ซึ่งเป็นสายพันธุ์ผสมระหว่าง หมูเขาน 60% ดุรอกซ์ 20% และ พื้นเมือง 20%

ถาม : ในกรณีที่นำหมูจากโครงการไปเลี้ยง แล้วตาย เราต้อง
ชดเชยคืนให้ทางโครงการหรือไม่

ตอบ : หากกรณีที่ตายเพราะ โรค หรือ สัตว์เจ็บป่วย ทาง
โครงการจะเอามาเปลี่ยนคืนให้ ซึ่งต้องชี้แจงให้เจ้าหน้าที่
เห็นสภาพของหมูที่ตายก่อนนำไปฝังเอง เพื่อเจ้าหน้าที่จะ
ช่วยเหลือและป้องกันโรคในพื้นที่นั้นๆได้อ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคย เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นางรัชนิ เป็นชาวบ้านห้วยสำนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยา
เสพติดทั้งการค้าและเสพ แต่เป็นผู้ใช้เงินที่ได้จากการค้ายาเสพ
ติด ไม่เคยทำงานหาเงินเอง มีญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงให้เงินใช้
ตลอด ใช้ชีวิตสุขสบาย เมื่อผู้มีอิทธิพลถูกจับตัวไปและโครงการ
ร้อยใจรักเข้ามา เป็นการเปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีสิทธิเสียงมาก
ขึ้น หมู่บ้านเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตอนนี้ทำงานเป็นลูกจ้าง
โครงการรายวัน ก็ใช้เงินประหยัด แต่ก็ภูมิใจที่หาเงินมาเลี้ยง
ครอบครัวได้ด้วยตนเอง

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพตามพ่อ เคย
ถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และ
เคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงยา
ฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาสมัครใจเข้ามาร่วมเป็น
อาสาทำดี จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลง
ตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้เข้ามาทำงานเป็นลูกจ้าง
โครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิต : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้ภรรยาหมู่บ้านบ้
นยะผ่า สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตรุนแรง เข้า
ร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้างอีกทั้ง
ตนสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคน
ในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดีมาก วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้าน
ให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุรณ์ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะ
ไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชา
ผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับมาเหมือนเดิม เพราะ
สภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำ
ดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่ๆ เพื่อนรอบข้าง
ให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และ
ให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

? คำถาม จากผู้เข้ารับการอบรม แลกเปลี่ยน ประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถาม : ในเครือข่ายของการค้าหากเราต้องการเลิกค้า ผู้ค้าราย
ใหญ่จะมีการสั่งเก็บหรือไม่

ตอบ : โดยปกติ การค้าจะเป็นการค้าแบบผู้ซื้อกับผู้ขายไม่เห็น
หน้ากัน

ถาม : เราจะมั่นใจได้อย่างไรว่า สามารถสนับสนุนและส่งเสริม
การเลิกค้าเลิกเสพในชุมชนเราได้

ตอบ : แต่เดิม ยังไม่มีความมั่นใจมากพอ

ถาม : ในขบวนการค้าเป็นแบบส่งต่อเป็นทอดๆ หรือ รับเอง
โดยตรง

ตอบ : การค้าจะเป็นการขายแบบเป็นทอดๆ ซึ่งเป็นการกระจาย
ความเสี่ยงในการถูกจับกุม

ถาม : ในชุมชนที่มีการค้าขาย จำเป็นหรือไม่ที่ต้องค้าทุกครัวเรือน
แล้วผู้ที่ไม่ค้าจะได้รับผลกระทบหรือไม่

ตอบ : ส่วนใหญ่แล้ว ในชุมชนที่มีการค้าขายจะได้รับแรงกดดัน
จากผู้มีอิทธิพลให้ทำการค้า

บทบาทของภาคราชการกับการ ดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์แลเปลี่ยน ประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน ราชการ

นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เมาะ ได้กล่าวถึง
โครงการร้อยใจรักษ์ และได้แนะนำ พ่อหลวงดวงแก้ว ยานทา
ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามเหนือ พร้อมทั้งได้กล่าวถึงแผนงานการ
ดำเนินโครงการในระยะที่ผ่านมา และได้บรรยายถึงความเป็นมา
เหตุผลที่เข้าร่วมการดำเนินโครงการ ดังนี้

ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหากลุ่มผู้มี
อิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิด
ความเดือนร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามา
ดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วน
ราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก
และได้จัดประชุมเพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ

ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า 80% และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะ
เข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ทั้งหมด ในการดำเนินการช่วงแรกมี
บ้านห้วยสำน หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมามีการดำเนินการ
ต่ออีก 3 หมู่บ้านและเข้าร่วมการพัฒนาโครงการเป็นต้นแบบการ
พัฒนาร่วมกัน ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษาพื้นที่
สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคมหลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูล แล้วคืน
แต่ทางโครงการฯ ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่
ต้องการให้มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชุมซึ่งในเวที
การประชุมได้มีหลายหน่วยงานเข้ามาร่วมรับฟัง และได้
เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา จากการจัดเวทีประชุม
ทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหา
อาชีพ และปัญหาสุขภาพ หลังจากรับทราบปัญหาแล้วหน่วยงาน
ปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชุมจัดทำ
กฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้
ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

ประเด็นแลกเปลี่ยน ประสิทธิภาพการ ดำเนินงานของผู้เข้าร่วมอบรมกับภาคราชการ โครงการร้อยใจรักษ์

ถาม : ทางโครงการจะมีแนวทางในการขยายผลไปพื้นที่อื่น
หรือไม่

ตอบ : ขณะนี้ ทางโครงการได้ดำเนินการใน 4 หมู่บ้านหลัก ซึ่งใน
ส่วนของการขยายผล คาดว่าจะให้ทางสถาบันปิตุทอง
หลังพระฯ และมูลนิธิรากแก้ว ไปขยายผลทั้งในส่วนของ
ศาสตร์พระราชา และแนวทางเลือก ขยายผลในโครงการ
นี้ โดยใช้งบ 2 ส่วน คือ งบสนับสนุนจากมูลนิธิปิตุทอง
หลังพระฯ และ งบจากส่วนองค์การบริหารส่วนตำบล
ของพื้นที่

สรุปกิจกรรม และมอบการบ้าน

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวสรุป กิจกรรมผลการอบรม และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาโครงการฯ บ้านห้วยसान คือ การพัฒนาให้คนมีโอกาสร่วมทางเลือกให้กับคนในพื้นที่เพื่อไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนาโครงการฯ เข้าไปพัฒนาในทุก ๆ ด้านเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ ในระยะแรกของการพัฒนาเริ่มจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ศึกษาภูมิสังคมให้เข้าใจพื้นที่อย่างถ่องแท้ก่อน หลังจากนั้น จึงเข้าสู่กระบวนการค้นหาข้อมูล เพื่อให้เกิดการระเบิดจากข้างใน ให้ตระหนักถึงปัญหาแล้วจึงพัฒนาร่วมกันในระดับท้องที่ท้องถิ่นหน่วยงานราชการที่สำคัญ คนในชุมชนต้องร่วมออกแรงด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นตลอดโครงการฯ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการดูแล ไปสู่ความยั่งยืนต่อไป ได้มอบการบ้านสำหรับผู้เข้าอบรม 2 ข้อ คือ

- 1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน
- 2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการแก้ไขปัญหาคือความต้องการของหมู่บ้านชุมชน

โดยมีหลักเกณฑ์ คือ

1. เป็นโครงการที่ต้องแก้ไขปัญหามหาชนของบ้าน โดยผ่านการเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหารระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ

3. สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ จะมียงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดยงบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ
4. ต้องเป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในสิ้นปีงบประมาณของแต่ละปี

สิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. การสร้างกองทุนเพื่อการบริหารจัดการน้ำในชุมชน
2. การติดตั้งมิเตอร์น้ำ
3. การก่อสร้างอ่างพวงสันเขา 2 ประเภท คืออ่างพวงแบบพลาสติก และอ่างพวงขอยซีเมนต์
4. การปลูกพืชเพื่อปรับภูมิทัศน์ และการปลูกพืช 3 ระยะ
5. การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อการเรียนรู้และการต่อรองราคาผลผลิตกับพ่อค้าคนกลาง
6. การใช้สารชีวภัณฑ์ โดยลดการใช้สารเคมี เพื่อการเพิ่มปริมาณผลผลิต และลดต้นทุนในการเพาะปลูก
7. ลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก
8. การนำหญ้าเนเปียร์ หรือพืชผักชนิดอื่นๆ มาช่วยในการลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ โดยการนำมาผสมกับหัวอาหาร ในอัตราส่วน 1 : 15
9. การนำตลาดรับซื้อรายใหญ่ เช่น CP ดอยคำ และโลตัส มาซื้อผลผลิต จะช่วยให้เกษตรกรได้รับราคาผลผลิตที่สูงขึ้น
10. การเลี้ยงเป็ดไข่พันธุ์กากีแคมเบล เลี้ยงไก่ดำภูพาน หมูดำดอยตุง ซึ่งล้วนเป็นสายพันธุ์สัตว์ตรงตามที่ต้องการ
11. การใช้อาสาสมัคร เป็นหน่วยปศุสัตว์เคลื่อนที่ มีส่วนช่วยในการลดอัตราการตายของสัตว์ในชุมชนได้
12. การสร้างความสามัคคีในชุมชน โดยร่วมแรงร่วมใจการสร้างกฎระเบียบและมาตรการการใช้น้ำในชุมชนอย่างเด็ดขาด

การนำไปปรับใช้

1. การนำแนวคิด 1 ไร่ 1 แสน ไปปรับใช้ และเผยแพร่ให้กับคนในชุมชน
2. การเลี้ยงปลุสตัวโดยใช้สูตรอาหารลดต้นทุน เพื่อช่วยในการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงสัตว์
3. การนำกองทุนต่างๆ ไปปรับใช้ในชุมชน อบต.ตำบลเตา
4. การปลูกพืชผสมผสาน และการปลูกพืชปรับภูมิทัศน์ เช่น จั๋งดอกแดง เหลืองอินเดีย หางนกยูง เป็นต้น
5. การวางมาตรการรักษาไฟฟ้า
6. การนำเรื่อง การจัดการพื้นที่แบบองค์รวม สามารถนำการแบ่งพื้นที่ ไปปรับใช้ได้ เช่น บ้านป่าช้า และ บ้านต้นเขื่อนใน อบต.ตำบลเตา
7. การปลูกพืชปลอดสารพิษ
8. การเลี้ยงสัตว์แบบการคัดเลือกพันธุ์สัตว์ และชนิดของสายพันธุ์ ให้ตรงตามตลาดท้องถิ่นต้องการ เช่น การเลี้ยงไก่กระดุกดำ และหมูดำดอยตุง
9. การนำกฎระเบียบไปปรับใช้ เนื่องจาก มีทั้งหมด 25 หมู่บ้าน ที่มีการใช้น้ำประปาภูเขาในขณะนี้ ดังนั้น การนำกฎระเบียบ และมาตรการการจัดการน้ำไปปรับใช้ คาดว่าจะช่วยลดปัญหาในการขาดน้ำในชุมชนลงได้

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 1/37 อบต.ตำบลเตา อ.เทิง จ.เชียงราย				
ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	96.00	4.00	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	74.00	22.00	2.00	2.00
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	72.00	26.00	2.00	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	72.00	28.00	-	-
วิทยากรมีความรู้	90.00	8.00	-	2.00
สถานที่อบรม	90.00	6.00	2.00	2.00
สถานที่พัก	94.00	4.00	2.00	-
อาหารและเครื่องดื่ม	90.00	8.00	-	2.00

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 50 คน จาก 60 คน